מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות שורש משותף במילים שונות
- להכיר את שבעת הבניינים בעברית
- להבין איך הבניין משנה את משמעות השורש

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – זיהוי שורש ובניין

- 1. א – כ.ת.ב
- 2. ב – נפעל

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. נכון – המילה בנויה מאותן שלוש אותיות כ.ת.ב
- 2. נכון – שתי המילים בנויות מאותן שלוש אותיות שורש

חלק ג' – השלימו את הבניין הנכון

- 1. כ.ת.ב
- 2. כיתב

חלק ד' – התאימו מילה לבניין שלה

- 1 – ב (פעל)
- 2 – א (פיעל)
- 3 – ג (התפעל)

חלק ה' – סדרו את שלבי העבודה במכונת השורשים

- 1. קראו את המילה בקול
- 2. השוו למילים נוספות מאותה משפחה
- 3. בדקו באיזה בניין המילה מופיעה
- 4. כתבו את הבניין ואת משמעות המילה

חלק ו' – כתיבה והסבר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורש = שלוש אותיות בסיסיות החוזרות במשפחת מילים
- דוגמה נכונה משורש כ.ת.ב, ח.ש.ב או כ.נ.ס עם שני בניינים שונים
- כדי להבין את הקשר בין מילים ולהרחיב אוצר מילים

טיפים להפעלה:

- אפשר להדגים קודם על הלוח את שבעת הבניינים עם השורש כ.ת.ב לפני תחילת העבודה העצמאית
- מומלץ לתת לתלמידים לעבוד בזוגות בחלק ההתאמה והסידור
- לתלמידים מתקדמים אפשר להוסיף אתגר: למצוא מילה נוספת מאותו שורש שלא מופיעה בדף

דף תרגול: שורשים ובניינים – מכונת השורשים

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל את העקרון של מכונת השורשים: שורש אחד יכול להופיע בשבעה בניינים שונים, וכל בניין נותן למילה משמעות קצת אחרת. נתרגל עם השורשים כ.ת.ב, ח.ש.ב ו-כ.נ.ס.

בנק מילים: כיתב | כ.ת.ב

1 חלק א' – זיהוי שורש ובניין

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה השורש המשותף למילים כתב, הכתיב, התכתב?

א) כ.ת.ב ב) כ.ת.ה ג) ת.ב.כ

2. באיזה בניין המילה נכתב?

א) פעל ב) נפעל ג) פיעל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	השורש כ.ת.ב מופיע במילה התכתב	☐	☐
2	יש קשר בין השורש כ.נ.ס למילה נכנס	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את הבניין הנכון

השלימו את המילה החסרה.

1. השורש של המילה כתב הוא _____

2. בבניין פיעל, מהשורש כ.ת.ב, המילה היא _____

4 חלק ד' – התאימו מילה לבניין שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כתב	___	**א.** פיעל
2. כיתב	___	**ב.** פעל
3. התכתב	___	**ג.** התפעל

5 חלק ה' – סדרו את שלבי העבודה במכונת השורשים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	השוו למילים נוספות מאותה משפחה
☐	קראו את המילה בקול
☐	כתבו את הבניין ואת משמעות המילה
☐	בדקו באיזה בניין המילה מופיעה

6 חלק ו' – כתיבה והסבר

ענו בקצרה.

כרטיס יציאה

מהו שורש?

_____

_____

תנו דוגמה למילה אחת בבניין פעל ואחת בבניין נפעל מאותו שורש

_____

_____

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀